

Kemian tutkimuksissa muutoksia HUS-alueella 18.9.2019 alkaen

- Johdanto** Muutokset liittyvät HUSLABissa käynnissä olevaan kemian ja immunokemian sekä automaatiolinjaston vaihtoon. Lisätietoja (tiedote 2019.54): [https://huslab.fi/ohjekirjan liitteet/tutkimustiedotteet](https://huslab.fi/ohjekirjan_liitteet/tutkimustiedotteet)
- Asia** Uusien menetelmien käyttöönotto alkaa päivystysluonteisilla laboratoriotutkimuksilla osassa **HUS-alueen sairaalalaboratorioista** (Jorvi, Hyvinkää, Peijas, Töölö, Porvoo) **18.9.2019 alkaen**.
- Muutos etenee vaiheittain**, seuraavaksi Lohjan ja Raaseporin laboratorioissa. Muutos käynnistyy Meilahden HUSLAB-talon Automaatiolaboratoriossa myöhemmin syksyllä. Malmin sairaalan laboratoriossa vaihdos tapahtuu vasta v. 2020 alussa sairaalarakennuksen remontin vuoksi. Tavoitteena on, että kaikki HUS-alueen laboratoriot käyttävät uusia menetelmiä keväällä 2020.
- Suurimmassa osassa kemian perustutkimuksista menetelmän vaihtuminen ei aiheuta kliinisesti merkittävää muutosta. Joissain tutkimuksissa ilmenee kuitenkin vaikutuksia tulostasoon, viiteväleihin tai mahdollisiin häiriötekijöihin. Alla on koottuna ensimmäisen muutosvaiheen keskeiset muutokset alueellisessa kemian laboratoriotuotannossa (Taulukko). **Merkittävästi muuttuvissa menetelmissä tutkimustulokseen liitetään lausunto ("Uusi menetelmä") siirtymäkauden ajan;** nämä tutkimukset merkitty taulukkoon (*).
- Muutokset eivät koske Kymenlaakson laboratorioita.

Taulukko. Merkittävät muutokset alueellisessa kemian laboratoriotuotannossa 18.9.2019 alkaen

Tutk. nro.	Lyhenne	Tutkimuksen nimi	Muutos
3622	P -Na	Natrium, plasmasta	Tulostaso 3-4 mmol/l aiempaa korkeampi. Uuden ja vanhan menetelmän tulostasot yhtä oikeat verrattuna referenssimateriaaliin. Viiteväli ei muutu. (*)
4594	P -CRP	C-reaktiivinen proteiini, plasmasta	Alin vastattava pitoisuus 4 mg/l (aiemmin 3 mg/l).
21251	P -hCG-tot	Koriongonadotropiini, totaali, plasmasta	Tulostaso 10-15% aikaisempaa korkeampi. Viiteväli ei muutu. (*)
4590	P -AmylP	Amylaasi, haimaperäinen, plasmasta	Kaikissa päivystävissä laboratorioissa P-AmylP otetaan yhteisesti käyttöön, samalla kun 4589 P-Amyl (kokonaisamylaasi, plasmasta) keskitetään vain Meilahden Automaatiolaboratorioon erityistapauksia varten. Uusi P-AmylP: tulostaso on 15-20% nykyistä korkeampi.
4534	P -Urea	Urea, plasmasta	Tulostaso 8% aikaisempaa matalampi. Viiteväli ei muutu. (*)
4595	P -Pi	Fosfaatti, epäorgaaninen, plasmasta	Tulostaso 10% nykyistä korkeampi pienillä pitoisuuksilla (alle 0,8 mmol/l). Viiteväli ei muutu. (*)
1071	fP-NH ₄ -ion	Ammonium-ioni, plasmasta	Tulostaso 20% nykyistä korkeampi yli 100 µmol/l pitoisuuksilla. Alle 100 µmol/l pitoisuuksilla näytteenoton ja kuljetuksen yksityiskohdat tuottavat hajontaa, joka vaikeuttaa yksittäisen tuloksen arviointia. Viiteraja alle 50 µmol/l ei muutu.
1080	U -Amyl	Amylaasi, virtsasta	Tutkimus lopetetaan. Jatkossa makroamylasemian selvittelyyn suositellaan tutkimusta 3924 U -AmylP.

(*) Kliinisesti merkittävä muutos, tutkimustulokseen liitetään lausunto ”Uusi menetelmä” siirtymäkauden ajan.

Lisätietoa Julkaistut tiedotteet: www.huslabi.fi/tiedotteet

 HUSLABin tutkimusohjekirja: www.huslab.fi/ohjekirja

HUSLABin Kliininen kemia ja näytteenottopalvelut –linjan prosessivastaavat sekä tutkimusten vastuulääkärit ja –kemistit

Tiedustelut

HUSLAB Asiakasneuvonta, puh. 09 471 72579, arkisin klo 07.30 - 15.00

Meilahti, Automaatiolaboratorio, HUSLAB-talo, päivystysaikaan puh. 09 471 72645

Meilahti, Näytteiden vastaanotto, HUSLAB-talo, K1-kerros, puh. 09 471 72563

Jorvin sairaalan laboratorio (arkisin ja päivystysaikaan) puh. 09 471 82610 tai 050 428 4364

Hyvinkään sairaalan laboratorio, arkisin puh. 050 513 1919, päivystysaikaan puh. 050 513 1919

Peijaksen sairaalan laboratorio, arkisin puh. 09 471 67258, päivystysaikaan puh. 09 471 67258

Lohjan sairaalan laboratorio, arkisin puh. 019 380 1888, päivystysaikaan puh. 050 571 1356

Raaseporin sairaalan laboratorio, puh. 019 224 2264 (klo 22 saakka)

Malmin sairaalan laboratorio arkisin puh. 050 427 9832, päivystysaikaan puh. 050 402 5832

Töölön sairaalan laboratorio, puh. 050 427 0300

Porvoon sairaalan laboratorio, arkisin puh. 040 623 3374, päivystysaikaan puh. 050 464 4057

**Alle-
kirjoitukset**

Hannele Kangas
apulaisylikemisti
HUSLAB
Kliininen kemia ja
näytteenottopalvelut,
Uusimaa
puh. 050 428 6180

Timo Kouri
osastonylilääkäri
HUSLAB
Automaatio-
laboratorio
puh. 050 427 1252

Christel Pussinen
prosessivastaava
HUSLAB
Automaatio-
laboratorio
puh. 050 427 9789

Lotta Joutsu-Korhonen
ylilääkäri
HUSLAB
Kliininen kemia ja
näytteenottopalvelut
puh. 050 427 2402